

Den fremtidige bananordning bør sikre markedsadgang og give fortrinsstilling til fattige og små producentlande, der er særlig afhængige af bananproduktionen, herunder lande, der omlægger produktionen til bæredygtige/økologiske bananer.

Som tidligere nævnt er bananmarkedsordningen aftalt til at skulle gælde indtil udgangen af år 2001.

Fremtidige ændringer i ordningen skal i særdeleshed omfatte en fjernelse af mellemhandlerens muligheder for at opnå urimelige og helt ubegrundede fortjenester gennem handel med licenser. Det er uacceptabelt, at visse grupper af handlende på grund af en forfejlet udformning af et administrativt system opnår spekulationsbetingede og arbejdsfri gevinster, som andre i samfundet må betale for.

Herudover er det vigtigt, at der sker en generel liberalisering af handelen med bananer. Alle importører skal under ensartede forhold have mulighed for frit at importere og konkurrere i handelen med bananer. Herved sikres en friere prisdannelse, som både kan fjerne de ovennævnte helt urimelige mellemhandleravancer og samtidig sikrer forbrugerne bananer til rimelige priser via den almindelige markedsmechanisme. Vi må dog naturligvis stadig tage hensyn til de svage økonomier i AVS-landene. I vore velstående europæiske lande har vi en særlig forpligtelse over for disse lande – en forpligtelse og et ansvar, som også det danske Folketing har påtaget sig ved ratificeringen af Lomékonventionen.

Landbrugs- og fiskeriministeren har derfor til hensigt i god tid inden udgangen af år 2001 at fremsætte forslag til en ny orientering af bananpolitikken med henblik på at påvirke Kommissionen i en for Danmark ønskværdig retning.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres, Enhedslistens og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et flertal inden for flertallet (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) støtter landbrugs- og fiskeriministerens synspunkter.

Et mindretal inden for flertallet (Enhedslistens medlem af udvalget) finder, at nærværende beslutningsforslag er et lille skridt i den rigtige retning, og kan derfor støtte det. Men mindretallet er af den opfattelse, at i forbindelse med en ny ordning bør licenssystemet afvikles. Som minimum må det sikres, at der ikke er noget loft/kvote, licenssystem eller nogen toldmur, som begrænser økologiske og bæredygtige producenters adgang til markedet, herunder naturligvis det danske marked.

Samtidig bør den nye ordning lægge vægt på aktivt at øge produktionen af bæredygtige og økologiske bananer, herunder bananer, som er dyrket uden anvendelse af sprøjtegifte og med respekt for faglige og sociale rettigheder.

Derudover mener mindretallet, at Danmark, når EU's kvote- og licenssystem ophører, skal arbejde for, at fattige og små producentlande med særlige problemer - som f.eks. de caribiske lande - kan få særlige ordninger, herunder f.eks. toldfritagelse og etablering af prisstabilitetsordninger. I den forbindelse anbefaler mindretallet, at Danmark arbejder for, at disse lande sikres gennem en ordning, som både de amerikanske og afrikanske lande samt EU og USA vil respektere. Mindretallet er af den opfattelse, at Danmark bør give en fortrinsstilling til lande, som er afhængige af bananproduktionen. I den forbindelse finder mindretallet, at Danmark bør anvende miljøstøttemidler eller ulandsbistandsmidler til disse lande i forbindelse med omlægning af produktionen til bæredygtige/økologiske bananer.

Et *mindretal* (Venstres, Det Konservative Folkepartis og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.